EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

24. juuni 2004 *

Kohtuasjas C-49/02,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EÜ artikli 234 alusel Bundespatentgericht'i (Saksamaa) esitatud eelotsusetaotlus nimetatud kohtus pooleliolevas asjas, mille on algatanud

Heidelberger Bauchemie GmbH,

nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 40, lk 1) artikli 2 tõlgendamiseks,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues (ettekandja), R. Schintgen ja N. Colneric,

kohtujurist: P. Léger,
kohtusekretär: kohtusekretäri asetäitja H. von Holstein,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Heidelberger Bauchemie GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* V. Schmitz,

— Hollandi valitsus, esindaja: H. G. Sevenster,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: P. Ormond, keda abistas *barrister* D. Alexander,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: N. B. Rasmussen ja T. Jürgensen,

arvestades kohtuistungi ettekannet,

olles 6. novembri 2003. aasta kohtuistungil ära kuulanud Heidelberger Bauchemie GmbH ja komisjoni suulised märkused,

olles 15. jaanuari 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Bundespatentgericht esitas 22. jaanuari 2002. aasta määrusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 20. veebruaril 2002, EÜ artikli 234 alusel kaks eelotsuse küsimust nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 40, lk 1, edaspidi „direktiiv") artikli 2 tõlgendamiseks.

2 Need küsimused tõusetusid kohtuasjas, mille algatas Heidelberger Bauchemie GmbH (edaspidi „Heidelberger Bauchemie") Deutsches Patentamt'i (Saksa Patendiamet, edaspidi „patendiamet") keeldumise peale registreerida kaubamärgina sinise ja kollase värvi kombinatsioon teatavate ehituskaupade jaoks.

Õiguslik raamistik

TRIPS-leping

3 15. aprilli 1994. aasta Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu lisas olev intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping (edaspidi „TRIPS-leping") on Euroopa Ühenduse nimel tema pädevust puudutavas osas heaks kiidetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ (EÜT L 336, lk 1 ja 214). See

jõustus 1. jaanuaril 1995. TRIPS-lepingu artikli 65 lõike 1 kohaselt ei ole liikmed kohustatud selle sätteid kohaldama enne üheaastase tähtaja möödumist, s.o enne 1. jaanuari 1996.

4 TRIPS-lepingu artikli 15 lõige 1 sätestab:

„Iga märk või märgikombinatsioon, mille abil ühe ettevõtte kaupu või teenuseid võib eristada teiste ettevõtete omadest, võib olla kaubamärk. Sellised märgid, eriti sõnad, mis sisaldavad isikunimesid, tähti, numbreid, kujutislikke elemente või värvikombinatsioone, samuti kõik selliste märkide kombinatsioonid, on sobivad registreerimiseks kaubamärgina. Kui märgid ei erista loomupäraselt vastavaid kaupu või teenuseid, võivad liikmed nende registreeritavuse teha sõltuvaks nende kasutamisel omandatud eristusvõimest. Liikmed võivad nõuda registreerimise tingimusena seda, et märgid oleksid visuaalselt tajutavad."

Ühenduse õigusnormid

5 Direktiivi artikkel 2 pealkirjaga „Tähised, millest kaubamärk võib koosneda" on sõnastatud järgmiselt:

„Kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, mida on võimalik graafiliselt esitada, eelkõige nimed, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid või kaupade või nende pakendi kuju, kui selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest."

6 Direktiivi artikkel 3 pealkirjaga „Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise põhjused" sätestab:

„1. Järgmisi ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib need kehtetuks tunnistada:

a) tähiseid, millest kaubamärk ei saa koosneda;

b) kaubamärke, mis ei ole teistest eristatavad;

c) kaubamärke, mis koosnevad ainult sellistest märkidest või tähistest, mis tähistavad kaubanduses sorti, kvaliteeti, kvantiteeti, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu või kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;

d) kaubamärke, mis koosnevad ainult märkidest või tähistest, mis on muutunud tavapäraseks igapäevases keelekasutuses või heausksetes ja kindlakskujunenud kaubandustavades;

[...]

3. Kaubamärgi registreerimisest ei keelduta ja seda ei tunnistata kehtetuks vastavalt lõike 1 punktile b, c või d, kui kaubamärk on enne registreerimistaotluse esitamise

kuupäeva ja pärast selle kasutamist omandanud eristatavuse. Lisaks sellele võivad liikmesriigid näha ette, et seda sätet kohaldatakse siis, kui eristatavus tekkis pärast registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või pärast registreerimiskuupäeva.

[...]".

Saksa õigusnormid

7 Saksa õigusesse võtab direktiivi üle 25. oktoobri 1994. aasta Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (seadus kaubamärkide ja muude eristavate tähiste õiguskaitse kohta; BGBl. 1994 I, lk 3082; edaspidi „Markengesetz"), mis sisaldub Gesetz zur Reform des Markenrechts und zur Umsetzung der Ersten Richtlinien'i (kaubamärgiõiguse reformi ja esimese direktiivi ülevõtmist käsitlev seadus) artiklis 1 ning on jõustunud 1. jaanuaril 1995.

8 Markengesetz'i § 3 lõige 1 sätestab:

„Kaubamärgina võivad saada õiguskaitse kõik tähised, eelkõige sõnad, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid, helisignaalid, kolmemõõtmelised kujundid, k.a kaupade või nende pakendi kuju, samuti kõik muud kujunduselemendid, k.a värvid ja värvikombinatsioonid, kui selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest."

9 Markengesetz'i § 8 sätestab:

„(1) Tähiseid, mis võiksid § 3 mõttes olla kaubamärgina kaitstud, ei registreerita, kui neid ei ole võimalik graafiliselt kujutada.

(2) Kaubamärgina ei registreerita märke,

1. millel puudub kaupade või teenuste suhtes eristusvõime,

[...]

(3) Lõike 2 punkte 1, 2 ja 3 ei kohaldata, kui enne registreerimise otsuse kuupäeva on kaubamärk muutunud asjaomase avalikkuse jaoks tavapäraseks selle kasutamise tõttu taotluses märgitud kaupade ja teenuste puhul."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

10 22. märtsil 1995 esitas Heidelberger Bauchemie patendiametile taotluse registreerida kaubamärgina sinise ja kollase värvi kombinatsioon. Pealkirja „Kaubamärgi reproduktsioon" all oli esitatud ristkülikukujuline paberitükk, mille ülemine pool

oli sinist ja alumine pool kollast värvi. Taotlusele oli lisatud järgmine kaubamärgi kirjeldus:

„Taotletava kaubamärgi moodustavad taotleja firmavärvid, mida kasutatakse mis tahes mõeldaval kujul, eelkõige pakenditel ja etikettidel.

Värvide täpsed viited on:

RAL 5015/HKS 47 — sinine

RAL 1016/HKS 3 — kollane."

11 Kaubamärgi registreerimist taotleti rea erinevate ehituskaupade jaoks, sealhulgas eelkõige liimid, lahustid, lakid, värvid, määrded ja isolatsioonimaterjalid.

12 Patendiamet lükkas 18. septembri 1996. aasta otsusega taotluse tagasi motiivil, et esiteks ei ole tähisest, mille registreerimist taotletakse, võimalik moodustada kaubamärki ega seda graafiliselt kujutada ning teiseks puudub sellel eristusvõime. Kuid Bundesgerichtshof'i (Saksamaa) 10. detsembri 1998. aasta otsuse järel, mis käsitles musta ja kollase värvi kombinatsioonist koosnevat kaubamärki, vaatas patendiamet oma seisukoha uuesti läbi. 2. mai 2000. aasta otsusega aktsepteeris ta, et

põhimõtteliselt võivad värvid moodustada kaubamärgi, kuid lükkas taotluse tagasi tähise eristusvõime puudumise tõttu. Heidelberger Bauchemie esitas selle otsuse peale kaebuse Bundespatentgericht'ile.

13 Bundespatentgericht leidis, et ei ole kindel, kas abstraktseid värvidest koosnevaid ja ilma piirjoonteta kaubamärke võiks pidada direktiivi artikli 2 mõistes tähisteks, mida on võimalik graafiliselt esitada. Kõnealune säte peab silmas selgelt määratletud ja konkreetseid tähiseid, mis on vahetult nähtavad ja graafiliselt kujutatavad. Direktiivi artiklis 2 ette nähtud tähise graafiline kujutatavus võimaldab arvesse võtta kaubamärgiõiguses registreerimise lubamiseks nõutavat täpsuse põhimõtet. On kaheldav, kas abstraktne värvidest koosnev kaubamärk saaks sellele põhimõttele vastata. Seega on vaja direktiivi artiklit 2 tõlgendada, et täpsustada, kas abstraktsed värvid või värvikombinatsioonid kuuluvad tähiste hulka, mis võivad moodustada kaubamärgi. Veel tuleks uurida, mil määral on „abstraktsete, värvidest koosnevate kaubamärkide" õiguskaitse kooskõlas kõigile turuosalistele vajaliku õiguskindlusega või kas see takistab kaupade ja teenuste vaba liikumist, andes kaubamärgi omanikele liiga suured monopoolsed õigused, mis ei ole konkurentide seisukohalt mõistlik.

14 Nendel asjaoludel otsustas Bundespatentgericht menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„Kas registreerimistaotluses abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud värvid või värvikombinatsioonid, mille toon on määratud viitega värvinäidisele (värviproovile) ja täpsustatud värvide tunnustatud klassifikatsiooni järgi, vastavad [direktiivi] artikli 2 mõistes kaubamärgi moodustamise tingimustele?

Kas direktiivi artikli 2 tähenduses on selline kaubamärk, n-ö „värvidest koosnev (abstraktne) kaubamärk", eelkõige

a) tähis,

b) päritolu näitamiseks piisava eristusvõimega,

c) graafiliselt kujutatav?"

Eelotsuse küsimused

15 Oma küsimustega, mida tuleb vaadelda koos, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt seda, kas, ja kui jah, siis millistel tingimustel võivad abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud värvid või värvikombinatsioonid moodustada kaubamärgi direktiivi artikli 2 tähenduses.

16 Selle kohta on Euroopa Kohus 6. mai 2003. aasta otsuses kohtuasjas C-104/01: Libertel (EKL 2003, lk I-3793), punktides 24–26 märkinud, et direktiivi vastuvõtmisel on Euroopa Liidu Nõukogu ja komisjon teinud nõukogu protokolli kantud ühisavalduse, mille kohaselt nad „leiavad, et artikkel 2 ei välista võimalust [...] registreerida kaubamärgina värvikombinatsiooni või ühte värvi [...], tingimusel et sellise tähise põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest" (Siseturu Ühtlustamise Ameti Teataja, nr 5/96, lk 607).

17 Sellisest avaldusest ei saa teisese õiguse sätte tõlgendamisel lähtuda siis, kui — nagu käesolevas asjas — avalduse sisu ei kajastu mingil viisil vaadeldava sätte tekstis, mistõttu avaldusel puudub õiguslik tähendus (26. veebruari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-292/89: Antonissen, EKL 1991, lk I-745, punkt 18, ja 29. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-329/95: VAG Sverige, EKL 1997, lk I-2675, punkt 23). Nõukogu ja komisjon on seda piirangut ka tunnistanud oma avalduse preambulis, mille kohaselt „nõukogu ja komisjoni allpool esitatud avaldused ei ole õigusakti osa ega mõjuta selle tõlgendamist Euroopa Ühenduste Kohtu poolt".

18 Seega peab Euroopa Kohus tuvastama, kas, ja kui jah, siis millistel tingimustel tuleb tõlgendada direktiivi artiklit 2 nii, et ilma ruumiliste piirjoonteta esitatud värvid või värvikombinatsioonid võivad moodustada kaubamärgi.

19 TRIPS-lepingu artikli 15 lõige 1 näeb ette, et „märgid, [...] mis sisaldavad [...] värvikombinatsioone, [...] on sobivad registreerimiseks kaubamärgina". Kuid kõnealune leping ei määratle mõistet „värvikombinatsioon".

20 Kuna ühendus on TRIPS-lepingu osaline, on ta kohustatud oma kaubamärgialaseid õigusakte tõlgendama võimaluste piires nimetatud lepingu teksti ja eesmärki silmas pidades (vt selle kohta 16. juuni 1998. aasta otsus kohtuasjas C-53/96: Hermès, EKL 1998, lk I 3603, punkt 28).

21 Seega tuleb kontrollida, kas direktiivi artiklit 2 saab tõlgendada selliselt, et „värvikombinatsioonid" võivad moodustada kaubamärgi.

22 Kaubamärgi moodustamiseks direktiivi artikli 2 tähenduses peavad värvikombinatsioonid vastama kolmele tingimusele. Esiteks peavad nad moodustama tähise. Teiseks peab see tähis olema graafiliselt kujutatav. Kolmandaks peab selle tähise põhjal olema võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest (selle kohta vt eespool viidatud Liberteli otsus, punkt 23).

23 Nagu Euroopa Kohus on varem sedastanud, on värvid tavaliselt vaid asjade omadus (eespool viidatud Liberteli otsus, punkt 27). Ka kaubanduse eriomases valdkonnas kasutatakse värve ja nende kombinatsioone üldjuhul nende atraktiivsuse või dekoratiivsuse tõttu, ilma et sellel oleks mingit tähendust. Siiski ei ole välistatud, et värvid või värvikombinatsioonid võiksid kauba või teenusega seoses moodustada tähise.

24 Direktiivi artikli 2 kohaldamisel tuleb tuvastada, kas nende kasutamise kontekstis moodustavad värvid või värvikombinatsioonid, mille registreerimist taotletakse, tõepoolest tähise. Selle nõude eesmärk on eelkõige takistada kaubamärgiõiguse ärakasutamist alusetu konkurentsieelise saamiseks.

25 Peale selle, tulenevalt Euroopa Kohtu praktikast (12. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-273/00: Sieckmann, EKL 2002, lk I-11737, punktid 46–55, ja eespool viidatud Liberteli otsus, punktid 28 ja 29) peab direktiivi artikli 2 mõistes graafiline kujutis võimaldama tähise visuaalset esitamist eelkõige kujundite, joonte või tähtede abil, nii et seda saab täpselt identifitseerida.

26 Niisugune tõlgendus on vajalik kaubamärkide registreerimise süsteemi ladusaks toimimiseks.

27 Graafilist kujutatavust nõutakse eelkõige selleks, et kaubamärki ennast määratledes määrata kindlaks kaubamärgiomanikule registreeritud kaubamärgiga antud kaitse täpne objekt.

28 Kaubamärgi avalikku registrisse kandmise eesmärk on muuta see kättesaadavaks pädevatele ametiasutustele ja avalikkusele ning eelkõige ettevõtjatele.

29 Ühelt poolt peavad pädevad ametiasutused selgelt ja täpselt teadma, millised tähised moodustavad kaubamärgi, et olla võimelised täitma oma kohustusi, mis on seotud registreerimistaotluste eelkontrolliga ning õige ja täpse kaubamärgiregistri avaldamise ja pidamisega.

30 Teiselt poolt peavad ettevõtjad saama selgelt ja täpselt teada toimunud registreeringutest ning praeguste või tulevaste konkurentide esitatud registreerimistaotlustest, saades niimoodi asjakohast informatsiooni kolmandate isikute õiguste kohta.

31 Neil asjaoludel peab registreeritud kaubamärk selleks, et oma rolli täita, olema täpselt ning alati ühtmoodi tajutav, mis tagab, et kõnealune kaubamärk täidab päritolu väljendamise funktsiooni. Pidades silmas kaubamärgi registreeringu kestust ja selle pikemaks või lühemaks tähtajaks pikendamise võimalust, nagu näeb ette direktiiv, peab kujutis olema püsiv.

32 Sellest järeldub, et graafiline kujutis direktiivi artikli 2 mõistes peab olema eelkõige täpne ja püsiv.

33 Seega peab kahe või enama värvi abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud graafiline kujutis hõlmama süstemaatilist paigutust, mis ühendab asjaomaseid värve ette kindlaks määratud ja püsival viisil.

34 Kahe või enama värvi lihtne kõrvutiseadmine ilma vormi ja piirjoonteta või kahe või enama värvi märkimine „mis tahes mõeldaval kujul", mida käsitletakse põhikohtuasjas, ei ole täpne ega püsiv, nagu seda nõuab direktiivi artikkel 2 vastavalt käesoleva otsuse punktides 25–32 esitatud tõlgendusele.

35 Selline esitus lubaks arvukalt eri kombinatsioone, mis ei võimalda tarbijal tajuda ega meelde jätta konkreetset kombinatsiooni, mida saaks täie kindlusega kasutada ostu kordamiseks, samuti ei võimalda see pädevatel ametiasutustel ega ettevõtjatel tuvastada kaubamärgiomaniku kaitstud õiguste ulatust.

36 Kummagi asjassepuutuva värvi esitamise viisi kohta võib eespool viidatud Liberteli kohtuotsuse punktidest 33, 34, 37, 38 ja 68 järeldada, et värvi näidis koos selle määratlemisega rahvusvaheliselt tunnustatud koodi abil võib moodustada graafilise esituse direktiivi artikli 2 mõistes.

37 Vastamaks küsimusele, kas värvide või värvikombinatsioonide põhjal on võimalik kõnealuse sätte mõistes eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest, tuleb hinnata, kas värvid või värvikombinatsioonid on võimelised edastama täpset informatsiooni eelkõige kauba või teenuse päritolu kohta.

38 Eespool viidatud Liberteli otsuse punktidest 40, 41 ja 65–67 järeldub, et ehkki värvid võivad luua teatavaid seoseid ja tekitada tundeid, ei ole nad oma olemuselt eriti võimelised edastama täpset informatsiooni. Nende vastavat võimet vähendab veelgi asjaolu, et värve kasutatakse harjumuspäraselt ja laialdaselt kaupade ja teenuste reklaamimisel ja turustamisel nende atraktiivsuse tõttu, püüdmata edastada mingit täpset sõnumit.

39 Vaid erandjuhtudel võivad värvid, millel algselt eristusvõime puudub, selle lõpuks omandada seetõttu, et neid on kasutatud seoses kaupade ja teenustega, mille jaoks kaubamärki taotletakse.

40 Selle põhjal tuleb tõdeda, et abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud värvide või värvikombinatsioonide alusel võib direktiivi artikli 2 mõistes olla võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest.

41 Tuleb lisada, et isegi kui värvikombinatsioon, mille kaubamärgina registreerimist taotletakse, vastab direktiivi artikli 2 mõistes kaubamärgi moodustamise tingimustele, on veel vaja, et kaubamärkide registreerimise alal pädev asutus hindaks, kas taotletav värvikombinatsioon vastab teistele, eelkõige direktiivi artiklis 3 ette nähtud tingimustele, et seda saaks registreerimist taotleva ettevõtja kaupade või teenuste jaoks kaubamärgina registreerida. Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta kõiki antud juhul tähtsust omavaid asjaolusid ning vajaduse korral ka seda, kuidas on kasutatud tähist, mille kaubamärgina registreerimist taotletakse (eespool viidatud Liberteli otsus, punkt 76, ja 12. veebruari 2004. aasta otsus kohtuasjas C-363/99: Koninklijke KPN Nederland, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 37). Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta ka üldist huvi — mitte piirata alusetult värvide kättesaadavust teiste ettevõtjate jaoks, kes pakuvad sama liiki kaupu või teenuseid nagu need, mille registreerimist taotletakse (eespool viidatud Liberteli otsus, punktid 52–56).

42 Eeltoodut silmas pidades tuleb esitatud küsimusele vastata, et registreerimistaotluses abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud värvid või värvikombinatsioonid, mille toon on määratud viitega värvinäidisele ja täpsustatud värvide rahvusvaheliselt tunnustatud klassifikatsiooni alusel, võivad moodustada kaubamärgi direktiivi artikli 2 mõistes, juhul kui:

— on tuvastatud, et nende kasutamise kontekstis mõjuvad need värvid või värvikombinatsioonid tõepoolest tähisena, ning kui

— registreerimistaotlus hõlmab süstemaatilist paigutust, mis ühendab asjaomaseid värve ette kindlaks määratud ja püsival viisil.

Isegi kui värvikombinatsioon vastab direktiivi artikli 2 mõistes kaubamärgi moodustamise tingimustele, on veel vaja, et kaubamärkide registreerimise alal pädev asutus hindaks, kas taotletav värvikombinatsioon vastab teistele, eelkõige direktiivi artiklis 3 ette nähtud tingimustele, et seda saaks registreerimist taotleva ettevõtja kaupade või teenuste jaoks kaubamärgina registreerida. Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta kõiki antud juhul tähtsust omavaid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral seda, kuidas kasutatakse tähist, mille kaubamärgina registreerimist taotletakse. Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta ka üldist huvi — mitte piirata alusetult värvide kättesaadavust teiste ettevõtjate jaoks, kes pakuvad sama liiki kaupu või teenuseid nagu need, mille jaoks registreeringut taotletakse.

Kohtukulud

43 Euroopa Kohtule märkusi esitanud Hollandi ja Ühendkuningriigi valitsuse ning Euroopa Komisjoni kohtukulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kulude jaotuse siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS (teine koda)

vastuseks Bundespatentgericht'i 22. jaanuari 2002. aasta määrusega esitatud küsimustele otsustab:

Registreerimistaotluses abstraktselt ja ilma piirjoonteta esitatud värvid või värvikombinatsioonid, mille toon on määratud viitega värvinäidisele ja täpsustatud värvide rahvusvaheliselt tunnustatud klassifikatsiooni alusel, võivad moodustada kaubamärgi nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese

direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 2 mõistes, juhul kui:

— **on tuvastatud, et nende kasutamise kontekstis mõjuvad need värvid või värvikombinatsioonid tõepoolest tähisena, ning kui**

— **registreerimistaotlus hõlmab süstemaatilist paigutust, mis ühendab asjaomaseid värve ette kindlaks määratud ja püsival viisil.**

Isegi kui värvikombinatsioon vastab direktiivi artikli 2 mõistes kaubamärgi moodustamise tingimustele, on veel vaja, et kaubamärkide registreerimise alal pädev asutus hindaks, kas taotletav värvikombinatsioon vastab teistele, eelkõige direktiivi artiklis 3 ette nähtud tingimustele, et teda saaks registreerimist taotleva ettevõtja kaupade või teenuste jaoks kaubamärgina registreerida. Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta kõiki antud juhul tähtsust omavaid asjaolusid ning vajaduse korral ka seda, kuidas kasutatakse tähist, mille kaubamärgina registreerimist taotletakse. Sellisel kontrollimisel tuleb arvesse võtta ka üldist huvi — mitte piirata alusetult värvide kättesaadavust teiste ettevõtjate jaoks, kes pakuvad sama liiki kaupu või teenuseid nagu need, mille jaoks registreeringut taotletakse.

Timmermans Puissochet Cunha Rodrigues

Schintgen Colneric

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. juunil 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär

R. Grass

Teise koja esimees

C. W. A. Timmermans